

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Юридичний факультет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Віталій СЕРЬОГІН

« 25 » серпня 2025 р.

**ПРОГРАМА КОМПЛЕКСНОГО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ЗА ФАХОМ**

рівень вищої освіти:
галузь знань:
спеціальність:
освітньо-професійна програма
факультет:
форма навчання

другий (магістерський)
08 Право
081 Право
Право
юридичний
денна/заочна

Програма рекомендована до затвердження вченою радою юридичного факультету

«28» серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Наталія ГРИШИНА – завідувач кафедри державно-правових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент; Олена УСТИМЕНКО – завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент; Олександр ЖИТНИЙ – завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін, доктор юридичних наук, професор.

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право

Гарант освітньо-професійної програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти «Право»
доктор юридичних наук, професор

Віталій СЕРЬОГІН

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Ганна ЗУБЕНКО

Програма комплексного екзамену за фахом другого (магістерського) рівня вищої освіти здобуття вищої освіти спеціальності 081 право

Перелік питань для підготовки з дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного судочинства»

1. Поняття та предмет адміністративного судочинства України.
2. Мета і завдання адміністративного судочинства.
3. Принципи адміністративного судочинства та їх характеристика.
4. Поняття адміністративної справи та її види.
5. Система адміністративних судів України.
6. Підсудність адміністративних справ: поняття та види.
7. Юрисдикція адміністративних судів.
8. Сторони в адміністративному процесі: поняття та процесуальний статус.
9. Процесуальні права та обов'язки сторін в адміністративному судочинстві.
10. Участь третіх осіб в адміністративному процесі.
11. Представництво в адміністративному судочинстві.
12. Докази в адміністративному судочинстві: поняття та види.
13. Оцінка доказів адміністративним судом.
14. Строки в адміністративному судочинстві та їх процесуальне значення.
15. Адміністративний позов: поняття, елементи та види.
16. Вимоги до форми та змісту адміністративного позову.
17. Відкриття провадження в адміністративній справі.
18. Підготовче провадження в адміністративному судочинстві.
19. Судовий розгляд адміністративної справи в суді першої інстанції.
20. Фіксування судового процесу в адміністративному судочинстві.
21. Судові рішення в адміністративних справах: поняття та види.
22. Законна сила судових рішень адміністративного суду.
23. Апеляційне провадження в адміністративному судочинстві.
24. Касаційне провадження в адміністративних справах.
25. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
26. Забезпечення адміністративного позову.
27. Заходи процесуального примусу в адміністративному судочинстві.
28. Судові витрати в адміністративному процесі.
29. Особливості провадження у справах щодо оскарження рішень суб'єктів владних повноважень.
30. Адміністративне судочинство у справах виборчого процесу та референдуму.
31. Провадження у справах щодо доступу до публічної інформації.
32. Особливості розгляду типових та зразкових адміністративних справ.
33. Скорочене провадження в адміністративному судочинстві.
34. Спрощене позовне провадження: поняття та підстави застосування.
35. Виконання судових рішень в адміністративних справах.
36. Роль Верховного Суду в адміністративному судочинстві.
37. Практика Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві України.
38. Поняття та значення адміністративної процесуальної правосуб'єктності.
39. Відвід судді в адміністративному судочинстві.
40. Забезпечення права на справедливий суд в адміністративному процесі.
41. Електронне судочинство в адміністративному процесі.

42. Мова адміністративного судочинства.
43. Гласність і відкритість адміністративного судового процесу.
44. Принцип змагальності сторін в адміністративному судочинстві.
45. Особливості доказування у спорах з суб'єктами владних повноважень.
46. Адміністративне судочинство як форма судового контролю за публічною адміністрацією.
47. Співвідношення адміністративного судочинства з іншими видами судочинства.
48. Правові наслідки пропуску процесуальних строків.
49. Медіація та можливість мирного врегулювання спору в адміністративному процесі.
50. Перспективи розвитку адміністративного судочинства в Україні.

Рекомендована література **Основна література**

1. Адміністративне судочинство : навч. посіб. / І. М. Балакарева, І. В. Бойко, Я. С. Зелінська та ін. ; за заг. ред. Н. Б. Писаренко. – Харків : Право, 2016. – 312 с.
2. Зошит для лекцій з адміністративного судочинства. Частина 1 / уклад. Н. Б. Писаренко. – Харків : Право, 2017. – 40 с.
3. Адміністративне процесуальне право України : навчально-методичний посібник / І. О. Каргузова, Д. А. Козачук, А. Ю. Осадчий, Г. М. Сарibaєва. – Одеса : Фенікс, 2016. – 400 с.
4. Адміністративне судочинство : навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.
5. Адміністративне судочинство : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Істина, 2011. – 304 с.
6. Адміністративне судочинство в Україні: теорія, правове регулювання, практика : монографія / [С. В. Ківалов та ін.]; за заг. ред. С. В. Ківалова, Л. Р. Білої-Тіунової ; Нац. ун-т “Одес. юрид. акад.” – Одеса : Фенікс, 2013. – 392 с.
7. Адміністративне судочинство України : підручник / О. М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О. Н. Панченко, В. Б. Авер'янов [та ін.]; за заг. ред. О. М. Пасенюка. – Київ : Юрінком Інтер, 2009. – 672 с.
8. Писаренко Н. Б. Адміністративно-правові спори (удосконалення порядку вирішення) : монографія / Н. Б. Писаренко, В. А. Сьоміна. – 2-ге вид., зі змін. та допов. – Харків : Право, 2012. – 136 с.
9. Перепелюк В. Г. Адміністративне судочинство: проблеми практики / В. Г. Перепелюк. – Київ : Конус-Ю, 2007. – 272 с.

10. Допоміжна література та посилання на інформаційні ресурси

1. Рекомендація №R (80) 2 стосовно реалізації адміністративними органами влади дискреційних повноважень : прийнята Комітетом міністрів Ради Європи 11 берез. 1980 р. // Основи адміністративного судочинства та адміністративного права: навч. посібник / за заг. ред. Р. О. Куйбіди, В. І. Шишкіна. – Київ: Старий світ, 2006. – С. 438–441.
2. Про практику застосування адміністративними судами окремих положень Кодексу адміністративного судочинства України під час розгляду адміністративних справ : постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 6 берез. 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

3. http://www.vasu.gov.ua/ua/plenum__vas.html?_m=publications&_t
4. =rec&id=2076&fp=41
5. Про судові рішення в адміністративній справі : постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 20 трав. 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0007760-13>
6. Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів : постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 20 трав. 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.vasu.gov.ua/ua/plenum__vas.html?_m=publications&_t
7. =rec&id=2875&fp=11
8. Писаренко Н. Б. Межі судового контролю щодо дискреційних адміністративних актів: практика Європейського суду з прав людини та українські реалії // Вісник Нац. акад. прав. наук України. – 2017. – № 1 (88). – С. 109–119.
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. // Офіційний вісник України. – 2006. – № 32. – Ст. 2975.
10. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лют. 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30. – Ст. 260.
11. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя : постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листоп. 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-96>
12. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Серявін та інші проти України» від 10 лют. 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
:
13. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_672
14. Авер'янов В. Понятійно-термінологічні новели Кодексу адміністративного судочинства України: дискусійні проблеми // Право України. – 2011. – № 4. – С. 12–38.
15. Махоуні П. Наскільки «цивільною» є державна служба? // Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. – 1999. – № 3. – С. 169–184.
16. Марченко О. О. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод як джерело адміністративного права // Порівняльно-аналітичне право. – 2017. – № 4. – С. 181–184
17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://www.pap.in.ua/4_2017/54.pdf
18. Писаренко Н. Б. Застосовність гарантій права на справедливий суд в адміністративному судочинстві: практика Європейського суду з прав людини та українські реалії // Вісник Нац. акад. прав. наук України. – 2016. – № 3. – С. 214–228.
19. Трофімова Л. В. Використання рішень Європейського суду з прав людини при вирішенні спорів // Вплив адміністративного судочинства на розвиток публічного права : зб. наук. статей / за заг. ред. І. Х. Темкіжева. – Київ: Юрінком Інтер, 2012. – С. 258–266.
20. Рішення Конституційного Суду України від 11 берез. 2010 р. у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення термінів «найвищий судовий орган», «вищий судовий орган», «касаційне оскарження», які містяться у статтях 125, 129 Конституції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-10>
21. Щодо права на апеляційне або касаційне оскарження судових рішень, ухвалених за результатами розгляду звернень органів державної податкової служби : інформаційний лист Вищого адміністративного суду України від 27 жовт. 2011 р.
22. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1901760-11>

23. Ліпський Д. Касаційне провадження в адміністративному судочинстві: аналіз сучасних наукових досліджень // Право України. – 2014. – № 3. – С. 64–74.

Перелік питань для підготовки з дисципліни «Актуальні проблеми цивільного права»

1. Застосування загальних та спеціальних методів наукового пізнання у цивілістичних дослідженнях
2. Діалектичний метод та його зв'язок із спеціальними методами у цивілістичних дослідженнях.
3. Системно-структурний метод та його зв'язок із спеціальними методами у цивілістичних дослідженнях.
4. Формально-логічний метод та його зв'язок із спеціальними методами у цивілістичних дослідженнях.
5. Формування новизни у цивільно-правових дослідженнях
6. Поняття новизни у цивільно-правових дослідженнях.
7. Види новизни у цивільно-правових дослідженнях.
8. Прийоми формування новизни у цивільно-правових дослідженнях
9. Розвиток уявлень про істотні умови договору в Стародавньому Римі.
10. Формування категорії «істотні умови договору» в доктрині цивільного права.
11. Сучасні погляди на істотні умови договору: єдність і диференціація.
12. Визначення достатності істотних умов для окремих видів договорів: сутність проблеми і підходи до її вирішення.
13. Наукові погляди на цивільно-правову відповідальність у працях різних періодів.
14. Сутність цивільно-правової відповідальності.
15. Співвідношення відповідальності і санкцій цивільного законодавства.
16. Співвідношення відповідальності і обов'язків у цивільному праві.
17. Зміст категорії «режим цивільно-правової відповідальності».
18. Поняття обмежень житлових прав громадян.
19. Ознаки обмежень житлових прав громадян.
20. Сутність (зміст) обмежень житлових прав громадян.
21. Обґрунтування існування в сучасному цивільному праві категорії обмежень. Її зв'язок і відмінності від «заборон» та інших цивільно-правових категорій.
22. Проблеми корпоративного права. Поняття корпоративного права.
23. Підходи до формування змісту корпоративного права.
24. Різниця англійської та американського підходів до визначення корпоративного права.
25. Предмет вивчення корпоративного права на сучасному етапі.
26. Сутність державної реєстрації прав на нерухоме майно.
27. Підходи до державної реєстрації прав на нерухоме майно в сучасній Україні.
28. Момент виникнення права власності на нерухоме майно за договором.
29. Сутність змін у законодавстві, які стосуються державної реєстрації прав на нерухоме майно.

Рекомендована література
Основна література
Нормативно-правові акти

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Закон України «Про нотаріат». Відомості Верховної Ради України. 1993. № 39.
4. Закон України «Про звернення громадян». Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.

Підручники, навчальні посібники

1. Мічурін Є.О. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 2 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. Вид. 6-те, перероб. Харків : Право, 2022. 250 с..
2. Дзера О.В. Цивільно-правова наука і практика: збірник науково-правових (консультативних, експертних) висновків. Київ: Алерта, 2023. 572 с.
3. Нетипові об'єкти : зб. ст. / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 266 с.
4. Мічурін Є.О. Техніка складання договорів. Х.: 2006.
5. Цивільне право України. Альбом схем / за заг. ред. Є.О.Мічуріна. Х., 2010

Допоміжна література

1. Антологія української юридичної думки: У 10 т. Т. 6.: Цивільне право. К.: Юридична книга, 2003. 584 с.
2. Договірне право: Загальна частина / За ред. О.В. Дзери. К.: Юрінком Інтер. 2008. Т. 1. 896 с.
3. Договірне право: Конспект лекцій / І.В. Жилінкова, В.І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва та ін.; За заг. ред. І.В. Жилінкової, В.І. Борисової. Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. 116 с.
4. Договірне право: Особлива частина / За ред. О.В. Дзери. К.: Юрінком Інтер. 2008. Т. 2. 1200 с.
5. Дудченко Д. Теорія договору: до історії виникнення та обґрунтування. Сучасні проблеми адаптації цивільного законодавства до стандартів ЄС. Львів, 2006. С. 102-103.
6. Заїка Ю.О. Становлення і розвиток спадкового права в Україні: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.03. К.: Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка, 2007. 34 с.
7. Заїка Ю.О. Право власності. Спадкове право: Навч. посіб. / Ю.О. Заїка, В.М. Співак. К.: Наук. думка, 2000. 152 с.
8. Кодифікація приватного (цивільного) права України / За ред. проф. А. Довгерта. К.: Український центр правничих студій, 2004. 336 с.
9. Майданник Р.А. Аномалії в цивільному праві України: Навчально-практичний посібник / Відп. ред. Р.А. Майданник. К.: Юстиніан, 2007. 912 с.
10. Мічурін Є.О. Адміністративний та цивільний договір: проблема термінологічного розмежування. Проблеми цивільного права та процесу: Матеріали наук.-практ. конф. присвяченої пам'яті проф. О.А.Пушкіна (м. Харків, 30 травня 2015 р.). Х.: ХНУВС, 2015. С. 42-47.
11. Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Цивільне право : альбом схем. Х.: Фактор. 2013. 464 с.
12. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України. У 2-х т. Т. 1. / Відп. ред. В.Г. Ротань. 2-ге вид. Х.: Фактор, 2010. 800 с.
13. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України. У 2-х т. Т. 2. / Відп. ред. В.Г. Ротань. 2-ге вид. Х.: Фактор, 2010. 784 с.

Перелік питань для підготовки з дисципліни «Актуальні проблеми кримінального та кримінально-процесуального права»

1. Поняття і система кримінального права.
2. Закон про кримінальну відповідальність.
3. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі, просторі та щодо осіб.
4. Кримінальне правопорушення та його види.
5. Кримінальна відповідальність та її підстави.
6. Склад кримінального правопорушення.
7. Об'єкт та предмет кримінального правопорушення.
8. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення.
9. Суб'єкт кримінального правопорушення.
10. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.
11. Стадії вчинення кримінального правопорушення.
12. Співучасть у кримінальному правопорушенні.
13. Повторність, сукупність та рецидив кримінального правопорушення.
14. Обставини, що виключають злочинність діяння.
15. Звільнення від кримінальної відповідальності.
16. Покарання та його види.
17. Призначення покарання.
18. Звільнення від покарання та його відбування.
19. Судимість, її погашення та зняття.
20. Особливості кримінально-правової відповідальності неповнолітніх.
21. Інші заходи кримінально-правового характеру.
22. Поняття Особливої частини законодавства про кримінальну відповідальність, її система і значення.
23. Наукові основи кримінально-правової кваліфікації.
24. Злочини проти основ національної безпеки України.
25. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.
26. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.
27. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
28. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
29. Кримінальні правопорушення проти власності.
30. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності.
31. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.
32. Кримінальні правопорушення проти довкілля.
33. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.
34. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.
35. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.
36. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.
37. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.
38. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

39. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.
40. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.
41. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.
42. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби.
43. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.
44. Поняття, завдання і система кримінального процесу.
45. Кримінальне процесуальне право і кримінальне процесуальне законодавство України.
46. Засади кримінального провадження.
47. Суб'єкти кримінального провадження.
48. Докази і доказування в кримінальному провадженні.
49. Фіксування кримінального провадження. Процесуальні строки і судові витрати.
50. Відшкодування (компенсація) шкоди в кримінальному провадженні.
51. Заходи забезпечення кримінального провадження.
52. Загальні положення досудового розслідування.
53. Слідчі (розшукові) дії.
54. Негласні слідчі (розшукові) дії.
55. Повідомлення про підозру.
56. Зупинення і закінчення досудового розслідування.
57. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.
58. Судове провадження в суді першої інстанції.
59. Судові провадження з перегляду судових рішень.
60. Виконання судових рішень.
61. Особливі порядки кримінального провадження.
62. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Рекомендована література

Основна література

1. Конституція України від 28.06.1996. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Кримінально-виконавчий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
5. Трубников В. М., Даньшин М. В., Житний О. О. Кримінальне право України. Загальна частина : навчальний посібник / за заг. ред. В. М. Трубникова. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 444 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / За ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. Х. : Право, 2015. 528 с.
7. Житний О.О. Кримінальне право України: частина Загальна (у схемах та таблицях): Навчальний посібник. Х. : Одіссей, 2008. 200 с.
8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. К., 2012.

9. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар : у 2-х т. /За заг. ред. В.Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. Х. : Право, 2013.
10. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / П. Л. Фріс. К. : Атіка, 2009. 512 с.
11. Дудоров О. О. Кримінальне право : навчальний посібник / О. О. Дудоров, М. І. Хавронюк ; за заг. ред. М. І. Хавронюка. К. : Ваіте, 2014. 944 с.
12. Беніцький А. С., Гацелюк В. О., Гнетнев М. К. Кримінальне право. Загальна частина : підручник / за ред. А. С. Беніцького, В. С. Гуславського, О. О. Дудорова, Б. Г. Розовського. К. : Істина, 2011. 1112 с.
13. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За заг. ред. М.І.Хавронюка. К.: Ваіте, 2014. 944 с.
14. Кримінальний процес : підручник / О. В. Капліна, О. Г. Шило, В. М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. Харків : Право, 2019. 584 с.
15. Кримінальний процес : підручник / За заг. ред. В. В. Коваленка, Л. Д. Удалової, Д. П. Письменного. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 544 с.
16. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : Підручник. К. : Істина, 2014. 432 с.
17. Лобойко Л. М., Банчук О. А. Кримінальний процес: Навчальний посібник. К.: Ваіте, 2014. 280 с.
18. Молдован А. В., Мельник С. М. Кримінальний процес України: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 368 с.
19. Кримінальний процес. Навчальний посібник для підготовки до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів, В. М. Трофименко, А. Р. Туманянц, О. Г. Шило. Х.: Оберіг, 2014. 248 с.
20. Новий Кримінальний процесуальний кодекс України: коментарі, роз'яснення, документи / відп. ред. В. С. Ковальський. К. : Юрінком Інтер, 2013. 408 с.
21. Ткачук О. М. Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного кримінального суду (практика 2018 року). Харків : Право, 2019. 252 с.
22. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини / А. В. Столітній, Ю. Г. Севрук, О. В. Сапін та ін.; за ред. А. В. Столітнього. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків: Право, 2019. 952 с.
23. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях : навч. посіб. / авт. кол. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т. Г. Фоміної. Харків : ХНУВС, 2021. 300 с.
24. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю.І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О. В. Римарчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю. Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с.
25. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. Харків : Право, 2020. 296 с.
26. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша та ін. ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 582 с.
27. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с.
28. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 2. 616 с.

Допоміжна література

1. Азаров Д.С. Врахування ступеня тяжкості злочину при призначенні покарання із застосуванням статті 69 КК України (за результатами судової практики). Наука і правоохоронна діяльність. 2014. № 1. С. 57-64
2. Андрушко П. Джерела кримінального права України: поняття, види. Право України. 2011. № 9. С. 25-41.
3. Бабанли Р.Ш. Проблеми призначення більш м'якого покарання ніж передбачено законом (на підставі матеріалів судової практики). Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. Серія Право. Вип. 34. Т. 3. С. 13-16.
4. Балобанова Д.О. Запровадження кримінальної відповідальності юридичних осіб у контексті дослідження динаміки кримінального права. Наука кримінального права в системі міждисциплінарних зв'язків : матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 9–10 жовтня 2014 р.) / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. X. : Право, 2014. С. 208-212.
5. Баулін Ю.В. Кримінальна відповідальність: сутність, зміст та правова форма. Вісник Академії правових наук України. 2003. № 2-3 (33-34). С. 626-633.
6. Брящей Р.І. Звільнення від покарання як форма кримінально-правового реагування на вчинення злочину: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2016. 203 с.
7. Бурдін В.М. Звільнення від відбування покарання з випробуванням за корупційні злочини. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія Юридична. 2015. № 3. С. 233-244.
8. Вечерова Є.М. Заходи кримінально-правового впливу на злочини: поняття, умови застосування та види. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2011. № 2. С. 124-126.
9. Віблій Є.В. Деякі проблеми призначення покарання за незакінчений злочин. Часопис Київського університету права. 2018. № 3. С. 270-273.
10. Горох О.П., Музика А.А. Покарання та його застосування за злочини проти здоров'я населення: монографія. Київ: ПАЛИВОДА А. В., 2012. 404 с.
11. Горох О.П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування. К.: Видавничий дім «Дакор», 2019. 676 с.
12. Грищук В.К., Пасєка О.Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: порівняльно-правове дослідження : монографія. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 248 с.
13. Грищук В.К. Філософсько-правове розуміння відповідальності людини: монографія. Вид. 2-ге, перероб. та допов. Хмельницький: Хмельницький ун-т управління та права, 2013. 768 с.
14. Гусаров С.М. Колективний суб'єкт і правовідносини у кримінальному праві України (проблеми теорії). Вісник Кримінологічної асоціації України. 2015. № 2 (10). С. 7-16.
15. Гуторова Н.О. Реалізація кримінальної відповідальності за торгівлю людьми або іншу незаконну угоду щодо людини (на підставі аналізу судової практики за 2014-2018 роки). Протидія незаконній міграції та торгівлі людьми: матер. III Міжнар. наук.-практ. симпозиуму (м. Івано-Франківськ, 12-13 квітня 2019 р.). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2019. С. 35-38.
16. Гуторова Н.О. Звільнення від відбування покарання з випробуванням: проблеми ефективності. Інститут пробації в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку: матер. міжнар. кругл. столу (м. Київ, 16 квітня 2019 р.). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 72-75.

17. Гуторова Н.О. Регулювання кримінально-правових відносин: поняття, мета, способи та їх ефективність. Кримінально-правове регулювання та забезпечення його ефективності. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 18-19 жовтня 2018 року. Харків, Право, 2018. 552 с. С. 106-110.
18. Гуторова Н.О. Соціальна функція кримінального права: проблеми оптимізації засобів її реалізації. Право України. 2017. № 2. С. 84-92.
19. Гуторова Н.О., Пономаренко Ю.А. Пеналізація як метод кримінально-правової політики: Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми. Колективна монографія за заг. ред. П.Л. Фріса і В.Б. Харченка. Івано-Франківськ. Харків: Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2016. С. 52-69.
20. Гуторова Н.О. Пеналізація злочинів у сфері господарської діяльності: пошук оптимальної моделі. Міжнародний журнал «Право і суспільство», Випуск 4, 2016, С. 45-51.
21. Гуторова Н.О. Заходи кримінально-правового характеру: поняття та види. Заходи кримінально-правового впливу: проблеми нормативної регламентації та ефективності застосування: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 7 лютого 2014 р. /відп. ред. С.В.Ківалов. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2014. 216 с. С. 18-20
22. Книженко О.О. Теоретичні засади встановлення санкцій у кримінальному праві. Х.: Акта, 2013. 384 с.
23. Козаченко О.В. Кримінально-правові заходи: культурно-антропологічний вимір. Миколаїв: Іліон, 2011. 504 с.
24. Корабель М.Г., Шинкарьов Ю.В. Конфіскація майна як вид кримінального покарання. Харків: Право, 2018. 176 с.

Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано